

Република Србија

Влада Републике Србије

Председник

Проф. др Ђуро Мацут

Министарство за европске интеграције

Министар

Немања Старовић

Оперативни тим за процес приступања Републике Србије Европској унији

Лице које руководи радом Оперативног тима

Данијел Апостоловић

Поштовани,

Увидом у Одлуку [о оснивању координационог система за процес приступања Републике Србије Европској Унији](#) („Службени гласник РС”, бр. 92/24, 64/25 и 7/26), уочили смо нелогичност и непотпуност у саставу Оперативног тима за процес приступања Републике Србије Европској унији и преговарачке групе за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији.

Када је реч о Оперативном тиму, под тачком 2. Одлуке, прописано је да „у раду Оперативног тима учествују заменици чланова у случају спречености чланова“. Међутим, за разлику од чланова који су одређени и по функцији и по имену, заменици чланова нису ни одређени ни на који начин, па се намеће питање на који начин ће бити утврђено да ли је одређено лице легитиман заменик члан Оперативног тима и да ли може да учествује у његовом раду.

Када је реч о саставу Преговарачких група сматрамо да њихов састав није потпун, односно да нису заступљени представници појединих органа који имају кључну улогу у решавању приоритетних питања европских интеграција. Као што се може видети из последњег [Годишњег извештаја Европске комисије](#), кључне препоруке за Поглавље 5 се односе на:

- додатно усклађивање законодавства са директивама ЕУ о јавним набавкама из 2014. године, нарочито кроз измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама и старањем о томе да пројекти подлежу поступцима јавних набавки;

- обезбеђивање да правила јавних набавки у оквиру међувладиних споразума са трећим земљама буду у складу са начелима јавних набавки, у складу са правним тековинама ЕУ;
- додатно јачање капацитета Канцеларије за јавне набавке, Комисије за јавно-приватно партнерство и концесије, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки и Управног суда.

У актуелном саставу Преговарачке групе за Поглавље 5 се налазе органи и организације које могу допринети остваривању прве наведене препоруке, али само делимично. Ни један од обухваћених органа тренутно није надлежан „да се стара да пројекти подлежу поступцима јавних набавки“ у случајевима када се поједини пројекти изузимају из тог поступка кроз одредбе посебних закона или међудржавних споразума. Слично томе, ни један од обухваћених органа није тренутно надлежан да се стара о томе „да правила јавних набавки у оквиру међувладиних споразума са трећим земљама буду у складу са начелима јавних набавки“. Оно што проблем чини озбиљнијим јесте чињеница да **ни један државни орган тренутно нема обавезу** да се стара о овим питањима. У том смислу је неопходно не само допунити Преговарачки тим, већ и прописати надлежности појединих органа, при чему би значајну улогу могли да имају Министарство спољних послова (у вези са преговорима који претходе закључивању споразума са другим државама), министарства у чијој области рада најчешће долази до уговарања пројеката без примене Закона о јавним набавкама (нпр. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство енергетике и рударства, Министарство финансија), Народна скупштина (чији пословник тренутно не предвиђа поступак у којем би се испитало да ли се кроз посебне законе уговарају другачија правила за јавне набавке и јавно-приватна партнерства).

Ни када је реч о јачању капацитета појединих наведених органа нису обухваћене све релевантне институције (нпр. одбори Народне скупштине, Високи савет судства). Такође, када се има у виду да је једна од преузетих обавеза Србије у вези са овим поглављем везана за откривање и сузбијање неправилности у поступцима јавних набавки, скрећемо пажњу да у Преговарачки тим нису укључени представници јавног тужилаштва које има кључну улогу у гоњењу кривичних дела, као ни представници више независних органа који планирањем својих ресурса за намене које се тичу откривања неправилности код јавних набавки могу да значајно допринесу остваривању овог циља – Државна ревизорска институција, Комисија за заштиту конкуренције, а у мањој мери и Агенција за спречавање корупције. На крају, примећујемо да није наведена ни Комисија за јавно-приватно партнерство, што је можда последица њеног недовољно јасног статуса у устројству органа и организација Републике Србије.

Када је реч о кључним задацима из Годишњег извештаја Европске комисије за Поглавље 32, они су следећи:

- обезбеђивање потпуне конзистентности правног основа интерне финансијске контроле у јавном сектору (ИФКЈ) са општим правним оквиром;
-

- успостављање делотворне функције за интерну ревизију у свим централним буџетским институцијама;
- брзо и делотворно спровођење плана за управљачку одговорност.

Имајући у виду наведено, позивамо Владу Србије да испита да ли су у Преговарачкој групи заступљени представници свих институција које би требало да својим поступањем обезбеде испуњење кључних обавеза. Наш утисак је да нису, а он проистиче из чињенице да се на списку не налазе сви органи државне управе који још увек нису успоставили делотворну функцију за интерну ревизију (према последњем доступном [извештају](#), који се односи на 2024. годину, овај недостатак је уочен код Министарства за заштиту животне средине, Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарства спољних послова, Министарства за бригу о селу, Министарства науке, технолошког развоја и иновација, Министарства туризма и омладине и Министарства за јавна улагања), као и из чињенице да су у [Радној групи Владе Србије за управљачку одговорност у државној управи](#) заступљени и представници појединих државних органа који нису заступљени у Преговарачкој групи за поглавље 32.

Овим путем Вас позивамо да предузмете мере ради отклањања недостатака у наведеној Одлуци Владе Републике Србије, али и шире, ради решавања свих кључних проблема који се односе на преговарачка поглавља 5 и 32.

Координатор за поглавља 5 и 32

Националног конвента о Европској унији

Транспарентност Србија

Програмски директор

Немања Ненадић